

BAŞLANGIÇ

Taş atan bütün çocuklara.

Bazen işler karışır.

O ana kadar hemen her şey yolunda giderken, birdenbire bir fırtına çıkmıştı. Bahçedeki üç beş cılız ağaç rüzgârın kuvvetiyle toza bulanmış, dallarındaki beyaz çiçekleri dört bir yana çaresizce bırakıvermişlerdi. Bahçede, seyrek çiçekler gibi kalmıştı birkaç çocuk. Bir de onları kovalayan büyükten birileri. Hafif buruşuk ceket ve pantolonlarıyla öğretmenlerdi bunlar –iki katın nöbetçi öğretmeni, bir müdür yardımcısı. Çocukların rengârenk cıvıltıları... Büyüklerin kesik kesik, soluk buyrukları: İçeri gir! – Ses çıkarma! – Sus!

Bahar günlerinin içindeydi dünya. Kürsünün hemen yanı başındaki pencereden görünen buydu. Başını, bahçedeki curcunadan ona doğru çevirip, o sırada soruvermişti resim öğretmenleri.

O da heyecanla cevaplamıştı: “Bu bir uçak, ben de pilotuyum, öğretmenim.”

Selime Öğretmen o zaman şaşırılmıştı. Pencerelerin önünde beyaz badem çiçekleri uçuşuyor, dışarıyı başka bir gözle görebilme şansını sunuyordu içerdekilere. Dünya neye inanırsan oydu, o anda.

Çocuğun kâğıda çizdiği desende uçak dediği, kocaman bir kuştı. Bu iri kuşun üstüne guguk kuşu gibi bir başka kuş konmuştu.

“Hiç uçağa bindin mi, Yavuz?”

“Binmedim, öğretmenim.”

O zaman birlikte dışarı baktılar. Başta Selime Öğretmen ve Yavuz olmak üzere, neredeyse bütün sınıf. Herkes kendince bir şey buldu orada. Belki hayalleri, belki de yanı başlarındaki gerçeği. Ama işin aslı şuydu: Sınıfta hiç kimse uçağa binmemişti. Dışarıda badem ağaçlarının bundan haberi yoktu. Her tarafa uçuşmaya devam ediyorlardı.

“Demek, sen bu uçağın pilotusun!”

“Evet, öğretmenim.”

“Ama senin pilot dediğin bir guguk kuşuna benziyor, Yavuz!”

“Ona bakarsanız, uçak da bir ejderhaya benziyor, öğretmenim!”

Çocuk haklıydı. Uçak gerçekten de bir ejderhaya benziyordu. Kesik kesik çizgilerle güç bulan, ağzından alevi çıktı çıkacak bir ejderhaya. Neyse ki ateş daha önce sönmüş, ejderha ejderhalıktan çıkmış, neredeyse evcimen bir kuşa dönmüştü. Çiçeklerin kar manzarası yarattığı pencerenin önünde Selime Öğretmen, kısık sesle gülmüştü o zaman ve eliyle yanağına dokunmuştu:

“Seni gidi yalancı şahit seni...”

Karların badem çiçeklerine, içersinin dışarıya, çocuk seslerinin büyük seslerine karıştığı o anda, yaşamın bütünlüğü ve parça parçalığının birbirine aktığı zamanlardan birinde böyle demişti Selime Öğretmen: Yalancı şahit!

“O nedir, öğretmenim?” diye, dalgacı ama masumiyeti ağır basan bir tonda sormuştu Yavuz.

“Ressamlar bir tür yalancı şahittir,” demişti Selime Öğretmen. “Gerçeği en iyi onlar görür!”

“O zaman niye yalancılar?”

“Onların gördükleri dünya başkadır da o yüzden. Gerçek dünya daha başka...”

“Yaa, kötü öyleyse.”

“Sanmam. Eskimeyen dünya, asıl o dünyadır. Mağara duvarlarındaki resimleri hatırla!”

Hatırlamıştı Yavuz. Turuncu bir top düşmüştü aklına. Hayal meyal... Duvarlardaki renkli hayvanları, daha bir sürü şekilsiz şeyi. Bir kuyunun içi. Çamur. O çamurla birlikte oynayan desenler. Sesinin kendine yetmeyişi. Korkuyla uykuya sığınışı. O duvarlar ve duvardakiler. Onu korkutan desenlerdi hepsi de. Nedenini pek bilmiyordu bu korkunun. Çocukluğundaki küçük anı mı? Unutulan korkuların bir gün insanı gelip bulacağı mı? Saatler geçmişti. Sonrasında çamurun içinden çekip almıştı bir el onu. Öncesi ve sonrasındaki sessizlik. Orayla kalmayan, çocukluğuna karışan o ürkütücü sessizlik. Sesle birlikte büyüyen devasa bir yokluk.

Oysa şimdi... Şimdi dışarıda bahar vardı. Yaşamın ta kendisi. Yaşam varken, onu çizmek uzun işti. Her zaman ki gibi şamataya vurmaya devam etti.

“Öğretmenim, onların hepsi çok eski yaa, taş onlar taş, yaramaz.”

E

Eski. Ama mağaralardaki taşlaşmış desenler kadar eski değil. Belki yaşam kadar, yaşamın insan ömrüyle sınırlı gerçekliği kadar.

Bu Yavuz'un hikâyesiyse, mağara günlerine kıyasla daha "yeni" bir eskiye gitmeli bu yüzden. 2000'li yılların başına. Gerçekten Yavuz olduğu günlere. Hatta, on üç yıl önce doğduğu seher vaktine.

Doğduğu o tan anında, bir karpuzun yere düşüp göbeğinden yarılması gibi, ciğerlerini açmıştı dünyaya. İşte o anda öyle bir çingirtı kopardı ki! Bu velvele, yaşamaydı –Yaşam onu umursamıyordu. Annesineydi –annesinin acıdan gözlerine yürüyen gözyaşlarına. Sonrasında ebesineydi –Bu köhne yeryüzünde ilk kez ebenin avuçlarında vıraklamış, altın dişli ebe ona gülümsemişti. Babasınaydı –soluk yüzüyle içerde öksürüp tıksıran babasına. Yavuz Amca'sınaydı

–evin holünde, kapının hemen karşısında siyah çerçevenin içine çatılmış o boynu bükük fotoğrafa. Erkenden bu dünyadan gitmesine, apar topar. Kardeşlerineydi –ondan sonra doğacak beş kardeşine ve ondan önce doğmuş olanlara. Baştan, sondan ne fark eder. Ailenin dokuzuncu neferi olarak bu tıfil yeryüzüne böyle düştü işte... ona buna seslenerek. Böyle... Yoksa, buna düşüş değil, yükseliş mi demeli? Hayatının yeryüzündeki seyrine bakılırsa, bal gibi bir düşüştü bu. Çetin bir doğum sınavından sonra dünyalı olmuştu. Bu yüzden, balıketli Filiz Ebe, "Çetin bu Çetin" demişti! Ailesinin dileği ise, Yavuz'du. Şu fotoğraftaki solgun çehre. Rahmetli fidan amcası. Çalıştığı fabrikanın kurbanı –ama asla son kurbanı değil!

Ve işte ailedeydi: Çetin Yavuz Boyacı. Nüfus kütüğüne, nereden baksan iki yıl gecikmeyle böyle yazıldı. Ama hayatın, resmi kâğıt dinleyecek hali yoktu; yaşaması, büyümesi gerektiği gibi yaşadı ve serpiliverdi Yavuz.

Köhne hayatı, şehrin en yoksul bölgesinde taş taş üstüne konmuş sıvasız apartmanlardan birine aitti. Sürekli çocuk sesi vardı çevrede. Her hafta her ay, çocuk seslerine yeni çocuk sesleri eklenirdi. Bina durmaksızın semirir ve yeni çocuk sesleri doğardı. Hayata, dolayısıyla ölüme meydan okumak demekti çocuklar, onlarla birlikte çoğullaşan hayat, apartman boşlukları, sokaklar, caddeler, kent, kentle birlikte akın eden şehir masalları ve efsaneler... Hemen her şeyin evlerden apartman boşluklarına aktığı, oradan uzaya karıştığı noktada kâh gülerdi çocuklar, kâh ağlardı. İşin aslı, kimse umursamazdı onları. Onlar, sahipsizliğin çocuklarıydı. Yavuz da farklı olmayacaktı elbette.

İçine doğduğu apartman boşluğu, herkesin olduğu gibi, onun da okulu oldu. Hem de ne okul! Bağrış çağrış,

itiş kakış, viyaklama... Yavuz da, hemen bütün çocuklar gibi orada emekledi, orada yürüdü ve büyüdü.

Büyürken çevresini seyretti bazen, bazen ailesinin dertlerine ortak olmaya çalıştı. Kendini bildi bileli babası hastaydı. Amcasıyla aynı hastalığa yakalanmıştı. Kentin kuzeyini kaplamış kot taşlama fabrikasının işiydi bu. Renkli yüzü dışarıya, gri, havasız ve kirlili yüzü içeriye dönük olan fabrika, kimseye acımaz ve eksilmelerde arkasına bakmazdı. Eksilenlerin ardından yeni aç insanlar gelirdi her nasılsa; karınlarının doyurulması gereken çocukların anneleri, babaları... Yumuşak taşlanmış kotlar. Yeni kentli insanlar bu yumuşacık kotları giyerlerdi. Bu uğurda Yavuz'un amcası ve nicesi yok olup bitmişti de, kimse umursamamıştı. Aynı soluk alınamayan ortamda çalışmaya devam etmekteydiler kot taşlama işçileri. Amcası on yedisinden gün alıyordu, azar azar ölüp gittiğinde. Her seferinde ciğerinden bir parça kopuyordu sanki. Acılar acıları izledi. Sevkler hastaneleri, hastaneler evi, ev yeniden hastaneyi... Kucaktan kucağa taşınan bir bedendi amca. Gençecik ve bitmiş.

Yavuz'un babası bu durumu bir türlü affedememişti. Ne acıdır ki, o da bir sabah işe giderken apartman boşluğuna yığılıp kaldı ve bir daha düştüğü yerden doğrulamadı.

EW

Namık Boyacı. Hey gidi koca Namık, hey!

Babasının cılız mı cılız bedeni hastaneye kaldırıldığında, böyle haykırmıştı arkasından annesi. Bu kez doğuma değil, ölüme atılan bir çığlıktı nefesi. Gençecik bir kadını Güllü, duru bir derisi vardı, mavi damarların gezindiği şakakları... Ruhuyse çok eskiydi. On dört yaşında evlenmişti komşu oğlu Namık'la. Evcilik oynar gibi evini süslemiş, aklayıp paklamış, evcilik oynar gibi anne olmuştu. Kızlarının hepsi, Namık'tan bağımsız, yalnızca ondan türemişti sanki: Birgül, Songül, Nurgül, Sevgül... Annelerinin tıpkı-sıydılar. Yüzlerindeki duruluk, ciltlerindeki doğal berraklık, gözlerindeki hüznün ve hayatı olduğu gibi kabulleniş. Oğlanlar, Namık'a benzerdi tip olarak. Daha esmer, daha dikbaşlı, hatta isyankâr. İsyankârlık denince, Songül babasına benzerdi biraz, bıçak kemiğe dayandığında; Yavuz da